

ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΔΗΛΕΣΙ

Οι ληστές σκοτώνουν τους "Άγγλους περιηγητές, τη στιγμή ακριβώς που φτάνει η εξοντωσασα αυτούς στρατιωτική δύναμη (Εικόν γ. Απο το σύγχρονο περίοδο ελληνισμού Εικονογραφημένο του Μιλάνου)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΡΗΝΟΥΔΑ

Ἡ Ρηνούδα μάζεψε γρήγορα-γρήγορα τὰ ποδάρια της, πατώντας στίς μύτες τῶν λωιδίων, μὴν τύχει κ' ἀκουστεί. Ὑστερα κόλλησε ἔαυτὴ στὴ διαπλὴν τὴν κίμαρα, κρατώντας τὴν ἀνατολή της. Ὁ γέρος κοιρότανε βαθιά, τυλιγμένος μὲς' στὴν κάλα του, κ' ἡ ἀνάσα του ἀνεβοκατέβαινε ρυθμικά, σὺ μονότονο τραγούδι.

Ἡ Ρηνούδα ἔτρεξε ἀμέσως στὸ παραθύρο, κ' ἔκανε νόημα στὰ σκοτεινά. Μία σιὰ τότε σάλεψε, καὶ ἦρθε πὺ κοντά.

Ἔξω φασοίτες δυνατὸς ἀέρας, κ' ἡ νύχτα ἦταν κατάνιαρη. Ὁ θόρηος τῆς θαλάσσης ἀκουγότανε βαθὺς κ' ἀτελείωτος, καὶ γαίως βῆι ὅλο τὸ τόπο.

Ἡ Ρηνούδα ἔδειξε ἀπ' τὸ παραθύρο, καὶ μοιροψόισε :

— Ἐοὐ' σαί, Βάγγο ! Τώρα, ἔφτασα...

Ἐκλείσε τὸ τζάμι σιγά-σιγά, πῆρε τὸ μπόγο, κόλλησε ἄλλη μιὰ φορὰ τ' αὐτὴ στὴν κίμαρα τοῦ γέρου—κ' ἔπειτα γλίστησε δίχως κόπο, σὺ γὰρ, στὰ σκαλοπάτια. Ἡ καρδιά της χτυποῦσε σάν τρελλή. Ἐφτασε στὴν αἰλότορα, χωρὶς ἀναισθη, τρέβηξε ἀδούρνα τὸ σῆμα, κ' ἀνοίξε.

Ἐνα ξαφνικό καὶ παγομένο φῶσμα τὴ χτύπησε στὸ πρόσωπο, καὶ τῆς πῆρε τὰ μαλλιά, καὶ ἴ ἀνακάτωσε.

Ἡ σιὰ ἦταν κολλημένη, χωρὶς μιὰ, στὸν τοῖχο, καὶ περμενε...

Καθὼς, ὅμως, ξανάκλεισε τὴν πόρτα, ἡ πόρτα ἔτρεξε. Ἐβιενη τότε, μαρμαρωμένη κ' ἀλάλη, μὲ τὰ μάτια δοθάνοιχα μὲς' στὸ σκοτάδι, τρέμοντας ὅλη. Ἐνας τρελλὸς φόβος τὴν πῆρε, καὶ μιὰ ἀκατανίκητη ἐπιθυμία νὰ γερῶσι πίσω...

Μὰ ἦταν ἀργά τώρα—ἡ πόρτα εἶχε κλείσει γιὰ καλά.

Ἡ σιὰ προχώρησε καὶ τῆς ἄγγιξε τὸ χέρι.

— Βάγγο !...
— Ρηνούδα !...

Ἐκείνος ἀπέσυσε τὸ πανοφόρι του, καὶ τὴν τύλιξε. Κ' ἔτσι, σφαιρμένοι μὲς' στὸ δυνατὸν ἀέρα, τρέβηξαν μὲς' στὰ σκοτεινά, κατὰ τὴν θάσσα.

Οἱ δούλοι ἦταν ἔνοχοι. Τὰ φανάρια, δαμνέν ἀπὸ τὸν ἀνεῖο, ἔφαιζαν κοκκινωτὰ φεγγαροβόλια, ἔδο κ' ἔκει, σὺ μυσθόμενα...

Ἦτανε τώρα τρεῖς χροῖνια πὺ ἀναπνόντουσαν, ὁ Βάγγος κ' ἡ Ρηνούδα—τρεῖς χροῖνια ἀσπαστά.

Ἐίχανε προτιοθεῖ στὸ πανηγύρι τοῦ Προφήτ' Ἡλίου, στὸ μικρὸ ἐκκλησιάζι, ἀπάνω στὸ βόλο. Ἡ Ρηνούδα ἦταν τότε πῶλες δεκαέξι χρονῶν, σ' ὅλη τὴν ἀνθηὰ τῆς ἀμορφῆς της. Ἡ μάνη της τὴ γαίως στίς γροῦτες καὶ στὰ πανηγύρια, δείχνοντας σ' ὅλους τὸ ζομάρι, τ' ἀπῆμο στολίδι τῆς ἀσπῆς της, καὶ τ' ἀποκορύφιο πούλιε γιὰ τὰ γροῖματά της.

Κ' ἡ Ρηνούδα ἦταν ἀληθινὰ ἀμορφη κοπέλλα.

Ματὰ μεγάλα, μαύρα, γενάτα γλόγες, κάτοιο ἀπὸ φρεθία ἐξάσιμα, σιχτά. Τὸ μετωπὸ της, πλασιωμένο ἀπὸ σκοτεινά, γιὰ μιὰ ἰαία, εἶχε μὴν ἀσπαστὰ ἀγγελλική. Τὰ χέρια της—δὰ δὺο μικρὰ καὶ γάταστρα λουλουδία. Ἡ καρμωσιά της, ὅταν περπατοῦσε, κινούσε τὸ φθῶνο σ' ὅλες τὶς κοπέλλες τοῦ χωριοῦ.

Ὁ Βάγγος εἶχε ταγγάνιχη καταγωγή. Ὁ πατέρας του—ἕνας θαλασσόλοχος πὺ ζοῦσε ἀπ' τὸ ψάρεμα—εἶχε παντρενταί ἕνα κοριτὰ τοῦ δούλου, κόρη μιανῆς ταγγάνιας πούλεγε τὴ μοῖρα. Κ' ἀπ' τὸ γάμο αὐτὸ, ἦταν γεννημένοσ ὁ Βάγγος.

Γιὰ τὴ μάνη του, λίγα γροῖματα ξαίφανε.

Μὲ τὰ πόδια βουτηγμένα στὸ νερὸ ἀνάσαινε τὴν ἐνοχιά του...

Μερικοί λέγαν πως ήταν μάγισσα, και πουλάγε βότανα και μαγικά νερά, κι είχε δολοφονήσει με τόν δξαποδύ! Τα μεσάνυχτα τόν άντά μωνε, λέει, μακρυνά, σ' ένα ξεροτόπια, και πέθανε τις νυχτιές της μι δαυτον, τόν καιρό που ό άντρας της άφηνένε με τή καίρια... Κ' έτσι είχε βγει τή παραμυθή, πως ό Βάγγος ήταν γιός τού Σατανά.

Φορούσε πάντα ένα σκοφό ναντικό, βαλμένο στραβά στό κεφάλι, και μι φανέλλα ναντικά, ως τή λαυρά. Τα μάτια του είχαν, κι αυτά, τή χρώμα τού σκοταδιού—τό χρώμα της τσιγγάνικης γενιάς του.

Ό ήλιος κι ή θαλασινή άμμορα τού είχαν ψημένα τή μάγουλά του, σά χρυσάρι.

Από μικρό παιδάκι, άγαπούσε τή θάλασσα. Συντροφιά με τούς φίλους του στην ψαρόβαρκα τού πατέρα του, με τή πόδια βουτηγμένα στο νερό, άνάσινε τήν ειθαδιά τού, μισοκλεινόντας τή μάτια...

Έτσι πέρασε τή παιδικασία χρόνια, μουσεμένος από τήν άμμορα, και ψημένος μέσα στό λιούτσι. Σγά-σιγά έβραθε και λίγα γραμμάτια.

Τή Ρηνούλα τήν είχε δει μέσ' τήν εκκλησίτσα, άνημερα τού Προφήτ' Ηλία, να κατεβάνε τή αναλάτσια με τή μάννα της. Και τήν άγάπησε τρελλά, μ' όλο τή τσιγγάνικό του πάθος.

Κατά τή συνήθεια—τήν ώρα που ό άλλος ψαρόδης—μυξέιουν τή δίχτυα—έλειντο, μιναχ' κι κι έβλιπτε. Έπασχε τή δρόμο τού χωριού, μέσα στό κόκκινο τή φως τού ήλιου που χατόνανε.

Έκείνη, στις άρχές, δέν τ'χε κατάλάβει: 'Ήταν παιδί άκόμα και τή μινιά της δέν πήγαινε σέ τέτα. Κοιτούσε τή παλλήκαρια με μιλια άνοιχτά κι άθωα.

Μιά νύχτα—ήτανε Μάιος κών 'Απρίλης, δέ θυμάμαι—είχε κατεθεί με μιά φιλενάδα της στό περιβόλι, να κόψει μερικά λουλουδιά. Έκανε πολύ ζέστη, άνεμος καθόλου δέ φυσούσε.

Τά δέντρα έστειλαν άκίνητα, κι ένα άλάσασμο άπότοκο κατέβανε άπ' τής φυλλωσές, με τ' άσημένιο φως τού φεγγαριού...

Όταν ή φίλη της έβριγε, ακούμπησε σιλολογισμένη τή κεφάλι στό κάγκελο, κι άκουσε τή τραγουδι τού γιωνήν.

Ό Βάγγος ήταν άπόξω, και παραμύωνε. Κ' έκει που τή χεράκι της, βγαλμένο έξω από τή σάδρα, έπαιζε μ' ένα σπάρι, έμισσε ξαφνικά, άπάνου του, έν άντρίκι ζεστό γελά.

Παρά λίγο να βάλει τής φρονές. 'Αλλά ή ή φωνή της, άντι να βγει από τή στόμια, μητ'χρησε όλοισα μέσ' στην καρδιά της, και τήν κάρφωσε.

Κ' έμειν' εκεί, σάν άπολιθωμένη, μέσ' σ' άσημένιο φως τού φεγγαριού, με τή μάτια της μεγάλα κι άνοιχτά—και τήν καρδιά της άνοιχτή, έπίσης, σάν άνοιχτό λουλουδι νυχτολουλουδο...

Ή πρώτη τους άντη χαρά δέ βστάξε παρά τρεις μήνες. Ή μοίρα είναι φθονερή, κι ό καιρός περνάει.

Όι γειτόνοι κάτι μισοστήριζαν—και μιτ'χαν φύλλοι και στού γέροντ της τ' αιάτα. Δέν τ'όδεχνε, μι άγία κείνον που τόν ήξαιρε, ήτανε φως φανερό.

Κάθε βράδι έβγαινε και παραφύλαγε μ' ένα ντυφεράκι, λέγοντας πως παραμυώνει κάποιον κλέφτη. Κ' έλεγε ακόμα πως, ένα βράδι, είχε δει κάποιον ίσιου, να σαφραζάεινε στή μάντρα τού περβολιού, έναν ίσιου που όταν τόν άντίκρισε, τ'όσασε...

Ή Ρηνούλα έλιωνε άπ' τή κακό της.

Όσο πήγαινε, τή πράματα γίνόντουσαν άκόμα πιο στενόχωρα. Πολύ σπάνιος ήταν ό φορξς που μπορούσε κι άλλαζε καμιά γρήγορη ζουβέντα, μαζί με τή Βάγγο, πίσω άπόνα δέντρο, είτε στή ρεματιά.

Κ' ή μάννα της, τώρα, δέν τήν παρατούσε βήμα.

Σ' όλο τή χωριό μαθεύτηκε, σιγά-σιγά, πως ό Βάγγος ό φαρξς «τάχε ψήσει» με τή Ρηνούλα, τήν κόρη τού γέρο-Θύμιου...

Και στό τέλος, τή πράμα φανερώθηκε όλοτέτα.

Μιά γρηιά στρίγγλα, που καθότανε σ' ένα χιμώσιπτο, πίσω από τή σπύ τής Ρηνούλας, πήγε κι έλεε τού γέρο-Θύμιου πως είχε ιδωμένα έναν άντρα, να μπαίνει μέσ' στό σπύ του, τή νύχτα.

Αυτό έφτασε.

Ό γέρο-Θύμιος έγινε θηριο. Πήγε σπύ, άπαξσε τή Ρηνούλα άπ' τή μαλιά, και τήν ποδοκάλυψε στό πάτωμα!

Τού κάκου έκείνη φρόνιζε πως ήταν ψέματα. Ή γλώσσα της γρηάς είχε γι καλά χυσει τή φρα-

μάκι της... Κ' έτσι άρχισαν, γιά τή Ρηνούλα, μέρες γιομάτες κλάμα κι άγωνία.

Ό Βάγγος, σ' αυτό τή μεταξύ, πήρε μιάν άπόφαση γενναία. 'Ηξαιρε πως ό μπαρμπά-Θύμιος, με κανένα τρόπο δέ θ' άποφάσιζε να τού δώσει τή κοριτσι του. Φτωχός και παραπειταμένος, ένα σωστό παιδί τού Σατανά, τί μπορούσε τάχα να έλπίσει άπ' τή στενωπεραλιά τού γέροντ; Έντοντός, γιά ν' άναπαίρει τή συνείδησή του, έστειλε, κάποιον χωριανό, να τού μιλήσει.

Ό γέρονς, μόνο που δέν τόν γαρέμισε άπ' τή σκάλα...

Έλεγε:

— Άκουξ έκει; ! Τήν κόρη μου να γυρέψει αυτός ό ξητιανός, ό άταίγανος, ό ψωμοξήτης! Άκουξ έκει; !...

Ή Ρηνούλα κατάπτε τή δάκρυά της, στή γωνία. Και τί μπορούσε να κάνει; Κλεισμένη μέσ' στους τέσσερους τούς τοίχους, σκαμμένη από μάννα και πατέρα, είχε άποφασίσει να πεθάνει...

Τότε, όμως, βεθέκη ένας άγγελος βοηθός—ένας άγγελος σταλμένος άπ' τόν σφάνο—! Άδερφάκι της, ένα παιδάκι δεκατέσσερον χρόνων, ποτικιό κι άπονηχρόνο—και τής λέει:

— Ρηνούλα μου, κάνε κοριάριο! Χτές τή βράδι με βόηξε ό Βάγγος. 'Όθε και με φίλησε, κι έτρεμαν τή χερά του, κι άρχισαμε και κλαίγαμε μαζί... Ρηνούλα μου, δέ θέλω να-σα πιραμένη—και τή Βάγγο, έγώ, τόν άγαπά!

Μεφίκαμε τής πετονιές μου και δέ μου χάλασε ποτέ γατ'η, σ' ό,τι και να τούλεγα! Έγώ δέ θέλω νασαι πιραμένη...

Ή Ρηνούλα τ'όφριξε στήν άγκαλιά της, και τή καταφίλησε.

Κι' από κεινη τήν ήμέρα, ή Ρηνούλα ξανάθε στή ζωή.

Κάθε μέρα είχε νέα άπ' τή Βάγγο. 'Όλη μέρα καρτερούσε τ' άδερφάκι της με τή καλά μινύματα. Και κείνο ερχόταν από τή σχολειό, κι έφερενε λόγια τρεφρά, όλο φωτιά κι έλιπα, μέσ' στό μικρά κι άθωα του γελάσασ...

Κ' ήταν εδνχιμισμένο γιατί έκανε τήν αδερφούλα του χορούμενη...

'Αλλά κι' αυτό δέν βστάξε πολύ.

(Τό τέλος στό προσεχές).

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Είχε κατέβει με μιά φιλενάδα της στό περιβόλι.

ΠΙΚ-ΝΙΚ
ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

Ένας νέος; Σωκράτης.

Στην Βαλτιμόρη άτηγχοισθή προχθές ό δολοφόνος Ρίννεξ Βίττεμορ, ένας νέος Σωκράτης, εις τή ελδος του ένοσιέται.

Άναμεινον τήν θωαν τής εκτελέσεώς του, άνοιξε με τούς φιλιάξς του μακράν φιλοσοφικήν συζητήσιον περί άθανασίας τής ψυχής!

Άκριβώς δέ τή μεσάνυχτα και ένα λεπτό, προσήλθε στόν τόπο τής εκτελέσεως με ένα ταίγαρο στό στόμα.

Έρωτηθείς αν ήθελε να ειπή τίποτε, έχμιωγέλασε και άπάντησε: «—Θά ήθελα να σάς πω καλή άντάμωσι. Είνε τή καλύτερο που ήμ μπορούσα να σάς ειπήθδ!...»

Διά μιάν γάτ'ην...

Ή ζσοφιλία τών 'Αγγλιών δικαιοτών υπερέβη τελευταία κάθε όρον.

Πρό τίνος κατεδικασαν ένα πολιτην εις ένός μινός καταναγκαστικά έργα επί τή ότι... «έξρηθέσε δυό σάλους έναντιον μιās δεστικισμένης γάτας» καθώς άναφέρει ή άπόφασις.

Ό δικαστάι τού Ουέστ-Κάι, αν έδικαζαν εις τας 'Αθήνας, ώφισμένους θά έστειλαν όλους τούς σμυλιότας εις τή κάτεργα!

Ό κωμικός που μελαγχολούσε.

Κάποτε έπεσεξέφθη έναν σποινδιά Γάλλο γιατρό κάποιος ασθενής, ό οποιος τού ειπε ότι πάσχει από μελαγχολία και τόν έρότησε αν έπαύθη κανέναν τρόπος θεραπειάς.

— Πρέπει να κινηγας τής διακοεδάσεις, τού ειπε ό γιατρός. Εδ μόνο που έξοι να σε συμβουλεύσω εινε να πηγαίνης κάθε βράδυ στην 'Ιταλική 'Όπερα γιά ν' άκοξς τόν Καρλίνο. Είνε ό μεγαλειότερος κωμικός τής έποχής μας και ειμαι βέβαιος ότι ίσφαλάως θά γιατρευτής, αν άκούσις τή συμβουλή μου.

— Έγώ ειμαι ό Καρλίνο, άποκριθήκε ό άγνωστος χαμωγελώντας πιρά, κι ένδω σοροπό τήν ειδημία σ' όλόκληρο τή Παρίσι, έγώ λώνω κάθε μέρα άπ' τήν αγία-τρευτή μελαγχολία μου.

